

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

II семестр 2020-2021 навчального року

3-II-ФС, 4-II-ФТ, 5-II-М, 6-II-МОА, 8-II-ЕП

Лекції: згідно розкладу
Аудиторія: згідно розкладу

Практика:

3-II-ФС, 4-II-ФТ, 5-II-М, 6-II-МОА, 8-II-ЕП

Згідно розкладу
Аудиторія: згідно розкладу

Команда викладачів:

Лектор: Чебанова Наталія Володимирівна (доктор економічних наук)

Контакти: nataliyachebanova@kart.edu.ua

Викладачі практичних занять:

Чебанова Наталія Володимирівна (доктор економічних наук)

Контакти: nataliyachebanova@kart.edu.ua

Підпригора Ірина Віталіївна (кандидат економічних наук, доцент),

e-mail: irynapidoprygora@kart.edu.ua

Години прийому та консультацій: 13.00-14.00 четвер

Бухгалтерський облік має за мету, забезпечити інформацією осіб, що приймають управлінські рішення. Управлінські рішення ухвалюються на підставі економічних показників, які свідчать про фінансовий стан підприємства та фінансові результати його діяльності. Найбільш суттєвим джерелом інформації щодо таких показників є фінансова звітність підприємств, яка створюється за підсумками роботи підприємства протягом року. Керівник, будь-якої ланки може бути впевненим в правильності свого рішення, щодо розширення або згортання бізнесу, залучення кредиту або випуску акцій тільки якщо врахував інформацію, що реєструється і накопичується за методиками саме бухгалтерського обліку підприємства. Органи державного управління, їх очільники і посадовці також приймають рішення щодо розвитку держави, доходів і витрачання бюджетів, на підставі показників галузевої та податкової звітності, яка є узагальненням інформації бухгалтерського обліку. Звісно «той, хто володіє інформацією той...». Тож бухгалтерський облік, забезпечує саме ту інформацію.

Дисципліна "**Бухгалтерський облік**" є дисципліною загальної підготовки у наступних освітньо-професійних програм:

- "**Управління фінансами, банківська справа та страхування**";
- "**Управління фінансами та трейдинг на світових фінансових ринках**";
- "**Маркетинг**";
- "**Економіка підприємства**";
- "**Менеджмент організацій і адміністрування**".

Курс має на меті розвинути у студентів цілу низку компетенцій, наведених нижче.

1 Навчально-пізнавальні компетенції, які передбачають сприйняття і відтворення інформації, а також розв'язання проблем, у ході яких необхідно переосмислити наявні знання, будувати їх нові об'єднання, структури, створювати нові знання. Це забезпечує:

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність обробляти облікову інформацію з використанням сучасних форм обліку і програмного забезпечення.

2. Ціннісно-змістовні компетенції, які становлять цілі формування емоційно-особистісного ставлення до процесів і явищ, виражаються через сприймання, інтерес, формування відношення, його осмислення і прийняття управлінських рішень. Це забезпечує:

- здатність до аналізу та синтезу інформації первинних документів на основі логічних аргументів і перевірених фактів;
- гнучкість мислення, відкритого для застосування набутих економічних знань для вирішення стратегічних та поточних завдань економічного розвитку;
- здатність виконувати облікові процедури, формувати документообіг підприємства та організації.

3. **Інформаційно-культурні компетенції**, які спираються на використання чіткої, впорядкованої системи цілей, при реєстрації облікової інформації, дуже важливе для побудови процесу прийняття управлінських рішень. По-перше, розуміючи цілі діяльності підприємства, особа, яка веде облік впорядковує його, визначає першочергові елементи, порядок і перспективу подальшої роботи; по-друге, знання конкретних цілей дає можливість надати користувачам орієнтири в прийнятті рішень ; по-третє, чітке формулювання цілей, які виражені через результати діяльності, піддається надійній і об'єктивній оцінці. Це забезпечує:

- здатність до навчання та готовність підвищувати рівень своїх знань і професійних компетенцій;

- розуміння зв'язку між порядком бухгалтерського відображення господарських процесів і методичними прийомами формування звітності підприємств.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Цілі інформаційного забезпечення управлінської діяльності можуть бути виражені через такі елементи: знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез і оцінка. Зокрема, категорія «знання» означає сприйняття та відтворення інформації, що подається у звітності. Йдеться про здатність до запам'ятовування і відтворення термінів, конкретних фактів, методів і процедур, основних понять, правил, принципів за якими складається звітність. Показником розуміння змісту бухгалтерського обліку може бути здатність користувачів на підставі первинного документу, формувати кореспонденції бухгалтерських рахунків, узагальнювати облікову інформацію в регістрах обліку.. Ознакою розуміння бухгалтерського обліку, може також бути використання показників фінансової звітності для прогнозування майбутніх наслідків впровадження управлінських рішень.

Від здобувачів очікується: базове розуміння методів ведення бухгалтерського обліку, побудови кореспонденцій бухгалтерських рахунків, а також обізнаність в методах порівняльного аналізу економічних показників. Перша частина курсу присвячена відомостям про необоротні активи. Задача другої частини курсу – сформувати уявлення студента про методики обліку поточних активів.. Особлива увага приділяється отриманню студентами практичних навичок складання кореспонденцій бухгалтерських рахунків і вмінь щодо використання Положень (стандартів) бухгалтерського обліку

України. Викладачі кафедри будуть готові надати будь-яку оперативну допомогу з найбільш складних аспектів курсу під час особистого спілкування та за допомогою електронної пошти.

Вивчення курсу «Бухгалтерський облік» має особливо важливе значення для підготовки бухгалтерів, оскільки розширює сферу професійної діяльності. Курс розроблено до навчальної програми для студентів напряму підготовки «Облік і оподаткування», тому виклад матеріалу зосереджено на техніці ведення бухгалтерського обліку і зокрема, на глибокому розкритті економічного змісту та призначення стандартів обліку.

Огляд курсу

Курс вивчається протягом одного семестру і дає вміння працювати з обліковою інформацією, вміння систематизувати облікові показники, надавати коментарі та роз'яснення щодо отриманих показників. Курс складається з однієї лекції раз на тиждень, одного практичного заняття на два тижні. Знання, отримані в теоретичній частині дисципліни протягом семестру, закріплюються під час облікової практики по закінченню навчального року. Курс супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. Студенти матимуть можливість закріплювати отримані знання та вирішувати практичні завдання як під час обговорень в аудиторії так і під час виконання індивідуальних завдань та самостійного опрацювання нормативно-законодавчого забезпечення обліку. Виконання завдань потребують занурення у суміжні дисципліни, що доповнюють теми, та формують у студента інформаційну та комунікативну компетентності.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету у розділі «Дистанційне навчання» (<http://do.kart.edu.ua/course/view.php?id>) поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступного заняття. Під час обговорення ми запропонуємо вам критично поміркувати та проаналізувати зміст та призначення кожної форми звітності, а також визначити її інформаційну цінність для прогнозування та безпосередньо користувачів, на яких вона розрахована. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, Вашу думку з наведених нижче питань! Приклади питань та тем для обговорення доступні на слайдах відповідних презентацій. Ось деякі з них:

- 1) Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод
- 2) Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис
- 3) Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку
- 4) Бухгалтерський баланс
- 5) Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості
... тощо.

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема практичних, семінарських та лабораторних занять
Модуль 1				
Змістовний модуль 1 «Теорія бухгалтерського обліку»				
	2	Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод	1	Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод
	2	Тема 2. Бухгалтерський баланс	1	Тема 2. Бухгалтерський баланс
	2	Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	1	Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис
	2	Тема 4. Оцінювання і калькуляція	1	Тема 4. Оцінювання і калькуляція
	2	Тема 5. Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку	1	Тема 5. Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку
Змістовний модуль 2 «Основи фінансового обліку»				
	2	Тема 6. Облік необоротних активів	1	Тема 6. Облік необоротних активів
	2	Тема 7. Облік запасів	1	Тема 7. Облік запасів
Модульний контроль знань				
Модуль 2				
	2	Тема 8. Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості	1	Тема 8. Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості
	2	Тема 9. Облік фінансових інвестицій	1	Тема 9. Облік фінансових інвестицій
	2	Тема 10. Облік власного капіталу	1	Тема 10. Облік власного капіталу
	2	Тема 11. Облік зобов'язань	1	Тема 11. Облік зобов'язань
	2	Тема 12. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу	1	Тема 12. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу
	2	Тема 13. Облік витрат діяльності підприємства	1	Тема 13. Облік витрат діяльності підприємства
	2	Тема 14. Облік доходів і фінансових результатів	1	Тема 14. Облік доходів і фінансових результатів
	2	Тема 15. Фінансова звітність	1	Тема 15. Фінансова звітність
Модульний контроль знань				
30	Іспит		15	

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Завдання на самостійну роботу:

- Студентам пропонується обрати один з 20-ти варіантів для виконання розрахункового завдання впродовж семестру. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **20 балів до поточного модульного контролю**. За вчасне та частково вірне виконання – від 15 до 25 балів. За невиконане завдання бали не нараховуються. Необхідний обсяг виконання завдання складає 50% на перший модульний контроль і 100% на другий модульний контроль. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.

- Студенти мають прорецензувати одну роботу іншого студента або групи впродовж семестру очно та висловити свої критичні зауваження.

- Варіанти розрахункової роботи представлені в Методичних вказівках.

Відвідування лекцій:

Бали за цю складову нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50% лекційних занять у модулі без поважних причин. За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал.

Максимальна сума становить 15 балів.

Ступінь залученості:

Мета вивчення курсу – залучення до розгляду та обговорення проблем формування звітності у практичній діяльності, в умовах чинного законодавства, розуміння рівня відповідальності та інформаційної цінності.

Максимальна сума становить 20 балів.

Практичні заняття:

Оцінюються за відвідуваннями (до 3 балів), ступенем залученості (до 7 балів) та стислою презентацією виконаного завдання (до 5 балів). Ступінь залученості визначається ступенем активності студента у обговореннях поставлених проблемних питань обліку у банках на практичних заняттях.

Максимальна сума становить 25 балів.

До перелічених складових модульної оцінки можуть нараховуватися додаткові бали за участь студента у науковій роботі, підготовці публікацій, робіт на конкурси, участь в олімпіадах тощо. Кількість додаткових балів визначається на розсуд викладача, але у сумі не більш 60 балів за поточний контроль разом з переліченими складовими модульної оцінки. Обґрунтованість нарахування студенту додаткових балів розглядається на засіданні кафедри та оформлюється відповідним протоколом. Отримана таким чином сума балів поточного контролю доводиться до відома студентів перед проведенням модульного контролю. Відповідна оцінка поточного контролю проставляється у заліково-екзаменаційну відомість

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали).

Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.

Оцінки семестрового заліку та семестрового екзамену визначається, як середньоарифметична оцінок двох модулів відповідного семестру. Організація виставлення екзаменаційної оцінки та умови її покращення наведені у Положенні про контроль та оцінювання якості знань студентів. (<http://kart.edu.ua/images/stories/akademiya/documentu-vnz/polojennya-12-2015.pdf>)

Іспит:

• Студент отримує оцінку екзамену за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає підсумковий бал іспиту.

Оцінка семестрового іспиту (екзаменаційна оцінка) визначається як загальна модульна оцінка - середньоарифметична сума балів двох модульних оцінок за 100-бальною шкалою.

До початку сесії лектор інформує студентів про набрану ними загальну модульну оцінку. Студенти, які виконали усі індивідуальні завдання та лабораторно-практичну частину курсу, передбачені програмою дисципліни, мають можливості:

- не складати екзамен і отримати семестрову оцінку, як середньоарифметичну оцінку модулів за 100-бальною шкалою;
- складати екзамен з метою отримання семестрової оцінки за даною навчальною дисципліною.

Студентам, які за результатами двох модулів набрали середньоарифметичну суму балів

90 – 100 («відмінно», А),

75 – 81 («добре», С),

60 – 68 («задовільно», Е)

відповідна оцінка проставляється в екзаменаційну відомість.

Студенти, які за результатами двох модулів набрали середньоарифметичну суму балів 82 – 89 («добре», B), 69 – 74 («задовільно», D)

мають можливість або отримати відповідну оцінку або скласти екзамен.

Студентам, які згодні з набраною середньоарифметичною сумою балів, відповідна оцінка проставляється в екзаменаційну відомість.

Студенти, які бажають скласти екзамен, можуть покращити набрану оцінку на один ступінь за шкалою ECTS (з B на A, з D на C) тільки одного разу під час проведення екзамену.

У будь-якому разі підсумкова семестрова оцінка не може бути нижчою за середньоарифметичну оцінку навчальних модулів.

Студенти, які за результатами двох модулів набрали середньоарифметичну суму балів 0 – 59 («незадовільно», F, FX) повинні з'явитися на екзамен, де вони можуть покращити її на оцінку 60 – 68 («задовільно», E).

Студенти, які до початку сесії не виконали індивідуальні завдання або лабораторно-практичну частину курсу, передбачені робочою програмою дисципліни, не допускаються до процедури семестрового контролю і отримують екзаменаційну оцінку «незадовільно», яку вони можуть виправити як академічну заборгованість після здачі невиконаної частини робочої програми дисципліни.

Отримати додаткові бали для допущення до семестрового контролю, студент може завдяки:

- написання реферату за темою, що вказані в Методичних вказівках до виконання практичних і самостійних робіт;
- підготовки доповіді з питань, що відведені до самостійного вивчення, що вказані в Методичних вказівках до виконання практичних і самостійних робіт;
- презентації, що присвячена процедурам складання фінансової звітності.

Семестровий екзамен проводиться шляхом комп'ютерного тестування або шляхом відповідей на питання екзаменаційних білетів.

Якщо за результатами екзамену студент не зміг поліпшити оцінку «незадовільно», він повинен ліквідувати цю академічну заборгованість шляхом перездачі екзамену. Згідно з вимогами вищої школи України студент має право на дві перездачі екзамену. Перша перездача проводиться після завершення сесії у терміни, встановлені деканатом факультету. Якщо і в цьому випадку студент отримає оцінку «незадовільно», друга перездача екзамену здійснюється перед комісією.

Програмні результати навчання

За результатами вивчення навчальної дисципліни студент оволодіє навичками використання плану бухгалтерських рахунків, відповідно до вимог стандартів бухгалтерського обліку для складання кореспонденцій бухгалтерських рахунків; навичками роботи з комп'ютером на рівні користувача, використовувати інформаційні технології для рішення практичних завдань у галузі професійної діяльності; отримає вміння застосовувати методику бухгалтерського відображення господарських процесів і методичні прийоми обліку з метою оподаткування; зможе опрацьовувати форми облікових реєстрів для забезпечення керівництва суб'єкта господарювання необхідною звітною інформацією; навчиться опрацьовувати графік документообігу для первинних документів, облікових реєстрів і бухгалтерської звітності та Положення про взаємовідносини бухгалтерії з іншими структурними підрозділами

Команда викладачів:

Чебанова Наталія Володимирівна (<http://kart.edu.ua/kafedra-oia-ua/zav-kaf-oia-ua>) – лектор з питань бухгалтерського обліку в УкрДУЗТ. Отримала ступінь д.е.н. за спеціальністю 08.00.03 «Економіка та управління національним господарством» у 2010 році. Сертифікований аудитор.

Напрямки наукової діяльності: фінансовий облік, аудит, оподаткування.

Підпригора Ірина Віталіївна (<http://kart.edu.ua/2015-05-25-11-01-02/2015-05-25-11-02-14/pidopugorna-iv-ua>) – лектор з питань бухгалтерського обліку в УкрДУЗТ. Отримала ступінь к.е.н. за спеціальністю (08.00.04 - «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» у 2011 році. Сертифікований бухгалтер – практик (САР).

Напрямки наукової діяльності: впровадження контролінгу в управління підприємствами; удосконалення організації бухгалтерського обліку підприємства.

Кодекс академічної доброчесності

Кодекс академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту установлює загальні етичні принципи та правила поведінки, якими мають керуватися студенти, аспіранти, викладачі, адміністрація та співробітники університету (далі – учасники освітнього процесу) під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності, визначає політику і процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності в університеті. Порухення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/images/stories/akademiya/documentu-vnz/dr-doc/kodex.pdf>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua/>

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства. Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>